

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ РИНКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ В УКРАЇНІ

Волкова Т.В., к.т.н., доцент, Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Сучасний автомобільний транспорт являється дуже складною організаційно-технологічною мета-системою, керування якою практично виключає використання традиційних, стандартних підходів. Складність транспортної інфраструктури та її об'єктів (транспортні коридори, транспортні вузли, транспортно-логістичні центри, регіонально-розподільчі центри тощо) майже виключають можливість ефективної роботи в повному автоматичному режимі. Ефективне управління такою системою із застосуванням лише класичних методів вирішення навіть складних задач математичного моделювання майже неможливе.

Саме розвиток інформаційно-комунікаційної технології руху наземного транспорту на основі практичної реалізації синергетичного об'єднання комп'ютерних ресурсів усіх учасників дорожнього руху в єдиному інформаційному просторі глобальної мережі Internet – від окремого транспортного засобу до корпоративного рівня транспортної організації є основою розв'язання задачі інформатизації цих процесів, завдяки стрімкому розвитку як інформаційних ресурсів так і інформаційного стану транспортних систем.

Глобальною метою розробки інтелектуальних транспортних систем автомобільного транспорту повинно бути: дотримання вимог щодо забезпечення безпеки перевезень, зменшення негативного впливу на зовнішнє середовище, підвищення ефективності виробничої діяльності усєї мета-системи.

Сучасна світова практика показує, що впровадження інтелектуальних транспортних систем дозволяє знизити кількість дорожньо-транспортних пригод до 50 %, збільшити пропускну здатність доріг на 25-30 %, знизити витрати пального на 20 %, витрати часу в дорозі на 30 %, підвищити зайнятість населення на 5 %.

Транспортна телематика інтенсивно розвивається для всіх видів транспорту: наземного, авіаційного, залізничного, водного. Особливо суттєва роль інтелектуальних транспортних систем при вирішенні задач інтермодальності. Однак найбільш комплексні та масштабні дослідження в галузі транспортної телематики проводяться для наземного транспорту.

В сучасному світі просування інтелектуальних транспортних систем вже не є проблемою окремо взятої країни. Майбутнє національних економік спирається на глобальні схеми транспортування та інтеграцію транспортних послуг в світовий ринок за допомогою використання механізмів Всесвітньої торгівельної організації. Для реалізації цієї мети ведуться роботи по міжнародній стандартизації технологій інтелектуальних транспортних систем.

В даний час в Україні на регіональному рівні реалізуються комерційні проекти локальних компонентів інтелектуальних транспортних систем, як елементів транспортної інфраструктури, які технологічно не пов'язані. Відсутність системної роботи в даному напрямку блокує розвиток ринку інтелектуальних транспортних систем, зупиняючи його на рівні надання комерційних послуг з використанням локальних компонентів інтелектуальних транспортних систем.

Особливості сучасного стану ринку інтелектуальних транспортних систем полягають у наступному: відсутність національних стандартів; розгалуженість; фрагментарність; неналагоджені та непостійні контакти з міжнародними асоціаціями інтелектуальних транспортних систем. Формування та впровадження українських інтелектуальних транспортних систем дозволить підвищити ефективність управління перевезеннями, зменшити непродуктивні витрати на транспортування пасажирів, вантажів, прискорить розвиток національної транспортно-комунікаційної та економіко-інформаційних структур тощо.